

Stimulace dílčích funkcí

- Podpora percepčně kognitivních funkcí jako základ pro osvojování trivia
- Základní předpoklad pro osvojení čtení, psaní a počítání
- Není cíleno pouze na žáky v riziku vzniku SPU, ale všechny žáky
- Dělení dílčích funkcí dle Zelinková, 2003
 - **Sluchová percepce**
 - **Zraková percepce**
 - **Pravolevá a prostorová orientace**
 - Automatizace
 - Paměť
 - Koncentrace pozornosti
 - Motorika, grafomotorika (GM)
- Základním prostředkem stimulace – HRA
 - Individuální, skupinová/ S pomůckami, pracovními listy, v prostoru, apod.
- Stimulace by se měla stát BĚŽNOU součástí výuky ve škole minimálně v 1. a 2. třídě

Sluchová percepce

- Sluchové vnímání se vyvíjí od prenatálního období
- Vývoj od zvuků (věta – akustická jednotka) až ke vnímání jejich elementů
- U žáků s SPU
 - Opožděný vývoj sluchových funkcí
 - Obtíže při rozeznávání hlásek a jejich skládání do slov
- **Reedukace sluchové percepce zahrnuje:**
 - Nácvik naslouchání
 - Nácvik sluchové paměti
 - Cvičení sluchové diferenciaci (sluchového rozlišování)
 - Cvičení sluchové analýzy a syntézy
 - Vnímání a reprodukce rytmů
- **Literatura:**
 - Bednářová, J. Sluchové vnímání. Brno: PPP.
 - Bělková, M. & Jirušková, M. Sluchové vnímání – rozlišování měkkých a tvrdých slabik. Brno: PPP.
 - Frančíková, R. & Štanclová, E. (2013). Šimonovy pracovní listy 15 – Rozvoj sluchového vnímání Rozlišování hlásek, slabik a slov. Praha: Portál.
 - Jirušková, M. & kol. Sluchové vnímání – sluchová analýza a syntéza řeči. Brno: PPP.
 - Gošová, V. (2013). Kuliferda. Sluchové vnímání I/II. Praha: Raabe.
 - Krejčová, K. & Pechancová, J. (2013). Sluchové vnímání – Pracovní sešit 4. Praha: Raabe.
 - Michalová, Z. (2016). Sluchové vnímání. Havlíčkův Brod: Tobiáš
 - Portál Učení v pohodě

Prostorová a pravolevá orientace

- **Orientace v prostoru**
 - Zvládnutí orientace v prostoru ovlivňuje schopnost čtení, psaní, počítání, orientaci na mapě, motoriku a celkovou orientaci v životě.
 - Orientace v makroprostoru vs. mikroprostoru
- **Pravolevá orientace (PLO)**
 - Rozlišení pravé a levé ruky/ pravé a levé části těla
 - Rozlišování PL na ploše a na druhé osobě
 - Ve čtení se nezvládnutí PLO projevuje inverzemi (b-d), zrcadlovým čtením.
 - Souvislost také s matematikou (6-9); (p-b-d)
- **Literatura:**
 - Balharová, K., Suchoňová-Balogová, M. & Bubeníčková, P. (2012). Nápravná cvičení. Praktické materiály pro výuku žáků se specifickými poruchami učení na 1. st. ZŠ. Praha: Raabe.
 - Balharová, K., Suchoňová-Balogová, M. & Bubeníčková, P. (2014). Nápravná cvičení II. Praktické materiály pro výuku žáků se specifickými poruchami učení na 1. st. ZŠ. Praha: Raabe.
 - Bednářová, J. (2004). Prostorová orientace. Brno: PPP.
 - Bednářová, J. & Šmarda, R. (2004). Orientace v čase. Brno: PPP.
 - Bednářová, J. (2012a). Orientace v prostoru a čase pro děti od 4 do 6 let. Brno: Edika.
 - Bednářová, J. (2012b). Orientace v prostoru a čase pro děti od 5 do 7 let. Brno: Edika.
 - Rödlingová, B. (2009). Jak dlouho trvá rok? Plzeň: Fraus.
 - Vodička, I. (2015). Levá a pravá – Pracujeme s levákem v předškolním věku. Praha: Raabe.
 - Weinholdová, A. (2010). Poznáváme hodiny a čas. Praha: Albatros.

Zraková percepce

- Rozvoj zrakového vnímání je součástí přípravy na čtení a psaní.
- Rozvoj zrakového vnímání musí být součástí reedukačních cvičení.
 - Nedostatečně rozvinuté zrakové vnímání může být jednou z příčin obtíží při osvojování čtení a psaní.
- Student obtížně rozlišuje detaily (*b-p-d, m-n*)
- Obtíže v udržení očních pohybů (*zleva-doprava*).
- **Rozvoj zrakové percepce**
 - Rozlišování barev a tvarů
 - Zraková analýza a syntéza
 - Zraková paměť
 - Rozlišování figura – pozadí
 - Rozlišování inverzních (reverzních) figur
 - Cvičení očních pohybů

- Postřehování, zvětšování rozsahu fixací
- **Zraková diferenciac**
- Určování shod a rozdílů s obrázky předmětů i nesmyslnými tvary,
- Hledání rozdílů, hledání shod, podtrhuj písmena, která jsou stejná jako písmena na začátku, vybarvi písmeno „b“, dokreslování obrázků nebo písmen.
- **Zraková analýza a syntéza**
- skládání rozstříhaných obrázků (např. pohlednic),
- skládání dřevěných kostek s obrázky,
- dokreslování obrázků nebo písmen,
- skládání písmen z prvků,
- skládání slov z částí, cílem je globální vnímání slova, dítě skládá slovo, které je rozstříhané na části, ne na písmena.
- **Zraková paměť**
- Zásadní pro zapamatování tištěných a psaných písmen, čísel
- Obkreslování dříve sledovaných různých sestav kostek, domina, uspořádaných předmětů,
- Předložíme dva, tři i více předmětů/obrázku, po zakrytí je jmenují z paměti,
- Krátkodobé exponování písmen, slabik, slov – student je následně opakuje, píše,
- Pexeso, hrací karty
- **Literatura:**
 - Bednářová, J. (2010). Zrakové vnímání: Optická diferenciac. Praha: Dyscentrum.
 - Bednářová, J. (2014). Rozvoj zrakového vnímání 1 – 3 díl. Příběhy krtka Barbory. Brno: Edika.
 - Bednářová, J. & Šmardová, V. (2015). Školní zralost. Brno: Edika.
 - Gošová, V. (2013). KuliFerda. Pro žáky s SPU na 1. stupni ZŠ. Zrakové vnímání I, II.
 - Krejčová, K. & Pechanová, J. (2013). Zrakové vnímání - pracovní sešit. Praha: Raabe.
 - Matoušková, E. (2015). Posilování sluchové a zrakové percepce. Katalog podpůrných opatření. Zrakové postižení nebo oslabení zrakového vnímání.
 - Portál Učení v pohodě